

Stabiel is iets anders dan veilig

November 2022

Afbeelding 1 verffabriek na de explosie

Afbeelding 2 verffabriek voor de explosie

Op 22 November 2006 om 02:46 in de ochtend vond een krachtige explosie plaats in Danvers, Massachusetts. De explosie vernietigde een fabriek voor inkt en verf (afbeelding 1&2) en beschadigde omliggende huizen en bedrijven. Ramen sneuvelde in een omtrek van ruim 3 km.

Op 21 November, rond 13:00 uur startten werknemers met het mengen van 7500 liter licht ontvlambare oplosmiddelen. De operator opende rond 15:00 uur de stoomtoevoer om het mengsel op te warmen tot ca 32°C. Na het bereiken van deze temperatuur liet hij het roerwerk in bedrijf om te voorkomen dat onopgeloste hars zou bezinken. Om 18:00 stopte de laatste aanwezige werknemer alle ventilatie in het gebouw, sloot af en ging naar huis. Ontvlambare dampen die vrijkwamen uit de tank, die nog steeds werd verwarmd, vulden het gebouw door de ontbrekende ventilatie. Om 02:46 die nacht resulteerde dit in een explosie. Hulpdiensten evacueerden circa 300 omwonenden en 10 bedrijven in de omgeving. (Ref. CSB Report N. 2007-03-I-MA, May 2008)

De hele wereld kent feestdagen en vakanties. Fabrieken of delen van een proces kunnen dan uit bedrijf genomen worden wegens productieredenen of om werknemers vrij te kunnen geven. Hierdoor kan een proces stil liggen, maar nog wel gevaarlijke stoffen bevatten zoals bijvoorbeeld bij de tank in dit incident.

Wist je dat?

- Gevaarlijke stoffen blijven altijd gevaarlijk; ook als deze ogenschijnlijk juist zijn opgeslagen.
- Apparatuur dat uit bedrijf is of onbelast draait moet nog steeds in de gaten worden gehouden; alarmen moeten nog steeds actief opgevolgd worden.
- Reactieve stoffen kunnen ook bij lagere temperaturen reageren. De opslag moet hierop berekend zijn.
- Procescondities kunnen veranderen tijdens stilstand. Afsluiters kunnen gaan lekken of onbedoeld open blijven staan.
- Onderhoudswerkzaamheden kunnen van invloed zijn op een proces dat stil ligt.
- In vakantietijd kun je door lagere personeelsbezetting met werkzaamheden te maken krijgen die je al een tijd niet hebt uitgevoerd.
- Met het weekend of een vakantie in het vooruitzicht, kan de aandacht voor het proces verslappen.

Wat kun jij doen?

- Blijf een proces dat stil ligt met dezelfde aandacht bewaken als een draaiend proces!
- Zorg voor goede controle rondes; deze zijn net zo noodzakelijk als tijdens vol bedrijf!
- Houdt altijd goed bij welke gevaarlijke stoffen nog aanwezig zijn en waar ze zijn!
- Stel zeker dat aftappen en ontluchtingen na gebruik worden gesloten en alle doppen en pluggen weer op hun plaats zitten!
- Neem extra tijd om je op de hoogte te stellen van de laatste werkinstructies wanneer je wordt ingedeeld voor taken die je lang niet meer hebt verricht. Wellicht zijn werkwijzen of beheersmaatregelen veranderd!
- Laat jezelf en anderen niet afleiden door de feestdagen.
Concentreer je op het proces en vier later feest!

Laat een proces altijd veilig achter! Het stopt niet na sluitingstijd!